

7.5 IT-information och e-hälsa

Primärvårdsprogram 2017

Vårdval
Västmanland

2016-12-22

Innehåll

7.5.1	Introduktion	3
7.5.2	Definitioner, akronymer och förkortningar	3
7.5.3	Referenser	5
7.5.4	Uppdrag IT vårdgivare	5
7.5.4.1	Generella krav	5
4.5.4.2	Journalföring	5
7.5.4.3	Informationsstruktur.....	6
7.5.4.4	Logguppföljning.....	6
7.5.4.5	Personuppgifter	6
7.5.4.6	Rapportering.....	6
7.5.4.7	IT-tjänster	6
7.5.4.8	eHälsa	7
7.5.4.9	Upphörande av uppdrag	8
7.5.4.10	Förberedelser för eventuella framtida krav	8

2016-12-22

7.5.1 Introduktion

Alla vårdgivare med vilka Landstinget Västmanland, härnäst kallat LTV, tecknat vårdavtal har ett kostnadsansvar som omfattar IT. Detta kostnadsansvar innefattar även de obligatoriska tjänster där Centrum för IT, härnäst kallat CIT, är leverantör.

Vårdgivaren ansvarar själv för utrustning, program och licenser och ska teckna nödvändiga avtal med IT-leverantörer om support, nät, utrustning med mera.

7.5.2 Definitioner, akronymer och förkortningar

Benämning	Beskrivning
eHälsa	<i>Nationell eHälsa</i> är en strategi framtagen på uppdrag av Socialdepartementet som handlar om hur framtidens vård och omsorg ska fungera och förbättras med hjälp av e-tjänster.
eHälsotjänst	<i>E-tjänst</i> som kan effektivisera och förbättra vårdprocessen genom att underlätta för invånaren att hantera vårdrelaterad administration, undersökning och behandling via webben.
HSA	HSA står för <i>Hälso- och Sjukvårdens Adressregister</i> . HSA Nationell katalogtjänst är en elektronisk katalogtjänst som används för att lagra och hitta information om organisation och anställda inom svensk vård och omsorg. HSA utgör även underlag för olika säkerhetslösningar.
Hälsokonto/Hälsa för Mig	<i>Det personliga hälsokontot</i> kommer att vara ett verktyg för invånaren att själv spara, överblicka och administrera sin hälsoinformation. Det kan handla om friskvård men också journalinformation.
Inera	Inera koordinerar landstingens och regionernas gemensamma e-hälsoarbete och utvecklar tjänster till nytta för invånare, vård- och omsorgspersonal och beslutsfattare. Bolaget leds av en styrelse med två politiker från respektive sjukvårdsområde. Vd ansvarar för bolagets verksamhet och har till sitt stöd en ledningsgrupp.
Informationstyp	Informationstyper beskriver hur hälso- och sjukvårdsrelaterad information måste struktureras för att skickas elektroniskt. Informationstyper är indelade i <i>klasser</i> och <i>attribut</i> . Exempel: Klassen Vård och omsorgstagare (tidigare Patient) har ett antal attribut, t ex för- och efternamn, personnummer och kön. Vid elektroniskt informationsutbyte skall attributen följa de format som fastställts i dokumentet V-TIM (Verksamhetsorienterad tillämpad informationsmodell).
IT-tjänst	CIT definierar en tjänst som en leverans av värde till kund genom att möjliggöra för dem att nå önskat resultat. Tjänstens omfattning rörande drift och förvaltning specificeras i tjänstekatalog.
Journal via nätet	Projektet <i>Journal via nätet</i> ska leverera e-tjänster inom Mina vårdkontakter, som tillgängliggör journalinformation till invånarna på ett säkert sätt.
Nationella Kvalitetsregister	<i>Nationella Kvalitetsregister</i> innehåller personbundna uppgifter om problem/diagnos, behandling och resultat. Registren används för

2016-12-22

	att följa upp vad som åstadkoms i sjukvården för alla patienter i landet på det område registret omfattar. Exempel: Svenska Demensregistret (SveDem), Graviditetsregistret m fl.
NI-processen	<i>Nationella Informationsstrukturen (NI)</i> beskriver kärnprocessen för vård och omsorg (hälso- och sjukvård och socialtjänst) utifrån ett individ- perspektiv och är organisationsoberoende.
NPÖ	<i>Nationell Patientöversikt (NPÖ)</i> är en del av den svenska nationella IT-strategin för vård och omsorg. NPÖ samlar information från olika vårdssystem hos landsting, kommuner och privata vårdgivare, som med patientens medgivande kan bli tillgänglig för behöriga användare var som helst i landet.
RIV	RIV står för <i>Regelverk för Interoperabilitet inom Vård och omsorg</i> . Syftet med RIV är att underlätta ett strukturerat elektroniskt informationsutbyte mellan olika vård- och omsorgssystem.
RIV-specifikationer	RIV-specifikationer är anvisningar för beskrivning av verksamhetens behov av VITS: <i>Verksamhetsarkitektur</i> (funktionalitet), <i>Informationsstruktur</i> (information), <i>Teknisk arkitektur</i> (teknik) och <i>Säkerhet</i> .
Sammanhållen Journalförning	<i>Sammanhållen Journalförning</i> innebär att flera vårdgivare kan ge och få direktåtkomst till varandras journalhandlingar om de uppfyller patientdatalagens krav.
SITHS	SITHS står för <i>Säker IT för Hälso- och Sjukvården</i> och är en tjänstelogitimation för fysisk och elektronisk identifiering. SITHS-kortet kan användas till säker inloggning i olika IT-system, som e-legitimation samt för inpasseringskontroll. SITHS är anpassat till alla nationella tjänster inom eHälsa, vilket möjliggör åtkomst till information och inloggning i system oberoende av var användaren befinner sig i landet.
SKL	<i>Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)</i> är en arbetsgivar- och intresseorganisation för kommuner, landsting och regioner i Sverige.
Snomed CT	<i>Systematized Nomenclature Of Medicine Clinical Terms (Snomed CT)</i> är ett internationellt begreppssystem som syftar till att göra dokumentationen i vård och omsorg enhetlig, entydig och ändamålsenlig. Socialstyrelsen arbetar för att Snomed CT ska kunna införas och användas i svensk hälso- och sjukvård och socialtjänst.
V-TIM	<i>Verksamhetsorienterad tillämpad informationsmodell (V-TIM)</i> är ett dokument som beskriver nationellt framtagna informationstyper.

2016-12-22

7.5.3 Referenser

- a) Patientdatalagen (2008:355)
- b) Personuppgiftslagen (1998:204)
- c) Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:14)
- d) Landstingets eHälsoplan
- e) CIT:s Tjänstekatalog för Privata Vårdgivare
- f) Landstinget Västmanlands Instruktion för Loggranskning
- g) Landstinget Västmanlands Katalog för Begrepp och Termer
- h) V-TIM (Verksamhetsorienterad tillämpad informationsmodell)
- i) Dokumentarkivet på webbplatsen www.inera.se
- j) Nationell handlingsplan för eHälsa - strategin för tillgänglig och säker information inom vård och omsorg

7.5.4 Uppdrag IT vårdgivare

7.5.4.1 Generella krav

Vårdinformation, avseende enskild patient, ska vara kvalitetssäkrad och lättillgänglig vid behov. Det ska finnas en gemensam informationsstruktur och informationen ska vara tillgänglig i hela vårdkedjan.

Vårdgivaren ska:

- a) förbinda sig att elektroniskt leverera respektive ta emot information till/från LTV i den omfattning och på det format som LTV beslutar.
- b) förbinda sig att elektroniskt leverera respektive ta emot information till/från av LTV angivna myndigheter och samarbetspartners¹ i den omfattning och på det format som LTV beslutar.
- c) leva upp till gällande lagstiftning när information levereras elektroniskt och tillse att IT-systemen är utvecklade med funktionalitet för att uppfylla lagstiftningen.
- d) bekosta eventuella anpassningar av egna IT-system för att dessa ska svara mot gällande lagstiftning.
- e) teckna efterfrågade avtal med nationell utförare i förekommande fall – dessa är främst personuppgiftsbiträdesavtal – när vårdgivaren skickar elektroniskt data till en annan vårdgivare.
- f) redovisa hur dessa krav kommer att tillgodoses och på begäran medverka i gemensamt testarbete med syfte att verifiera kvalitet och leveransförmåga.

4.5.4.2 Journalföring

Vårdgivaren ska:

- a) tillämpa gällande regelverk för patientjournal och sammanhållen journalföring
- b) samverka med LTV avseende sammanhållen journalföring
- c) via behörighetstilldelning och åtkomstkontroll styra så att enbart den som behöver patientuppgifter i sitt arbete inom hälso- och sjukvården får ta del av dessa.

¹ Exempelvis Inera, SKL samt Nationella Kvalitetsregister

2016-12-22

- d) tillse att patienten har möjlighet att spärra uppgifter både i vårdgivarens journalsystem och för andra vårdgivare vid sammanhållen journalföring.
- e) i samverkan med LTV och andra leverantörer delta i arbetet som syftar till en god gemensam informationsförsörjning.

7.5.4.3 Informationsstruktur

Vårdgivaren ska:

- a) tillämpa nationella standarder rörande informationsstruktur enligt V-TIM, RIV-specifikationer och NI-processen
- b) när så blir aktuellt samarbeta med LTV i införandet av begreppssystemet Snomed CT enligt Socialstyrelsens regler.

7.5.4.4 Logguppföljning

Vårdgivaren ska:

- a) förbinda sig till att följa LTV:s instruktion för Loggranskning, se LTV:s hemsida: ltv.se/it_externa.

7.5.4.5 Personuppgifter

Vårdgivare är personuppgiftsansvariga och förutsätts därför ha kunskap om Personuppgiftslagen (PuL) och Patientdatalagen. Mer information om PuL och Patientdatalagen finns att hämta på LTV:s hemsida: ltv.se/it_externa

Vårdgivaren ska:

- a) i egenskap av personuppgiftsansvarig förbinda sig att följa Personuppgiftslagen (PuL), Patientdatalagen samt andra lagar och föreskrifter då det gäller behandling av personuppgifter.
- b) informera sina patienter om hur behandlingen av personuppgifter sker, bland annat hur journalförda uppgifter hanteras, inhämtande av samtycke samt information om säkerhet och sekretess.
- c) medge att uppgifter om företaget samt vilka IT-stöd som företaget har tillgång till, samlas i ett register hos Landstinget.

Privata Vårdgivare ska i egenskap av personuppgiftsansvarig teckna ett personuppgiftsbiträdesavtal med LTV eftersom de har tillgång till Landstingets tjänster som innefattar hantering av personuppgifter.

7.5.4.6 Rapportering

Vårdgivaren ska:

- a) använda elektronisk receptöverföring till apotek. Om elektronisk receptöverföring inte är möjlig används pappersrecept med elektroniskt läsbar information (streckkod) som anger förskrivar- samt arbetsplatskod som reservrutin.

7.5.4.7 IT-tjänster

Vårdgivaren ska använda följande IT-tjänster:

- a) Landstingets tekniska lösning för åtkomst till LTV:s IT-infrastruktur som fordrar HSA-ID och SITHS-kort.
- b) Landstingets tjänst för uttag av statistik över listade per vårdcentral, antal besök och ersättning.
- c) Landstingets rapportgenerator avseende beslutsstöd för de av Vårdvalsenheten begärda utdata/kvalitetsmått ur journalsystem.

2016-12-22

- d) Landstingets journalsystem för mödravård och förlossning.
- e) **Mina Vårdkontakter:** webbaserad tjänst där invånaren kan kontakta sin vårdmottagning via Internet.
- f) Landstingets doserings- och kontrollsystem för blodproppsförebyggande medicinering.
- g) Landstingets system för samordnad vårdplanering vid utskrivning samt Samordnad Individuell Plan.
- h) Landstingets samlade elektroniska patientjournal
- i) Den arbetsplatstjänst (Hyr-PC med tillbehör) som finns för övriga aktörer inom Landstinget. Det innebär att vårdgivaren hyr en för Landstinget Västmanlands vårdsystem anpassad utrustning för att vårdgivaren ska kunna samverka i vårdkedjan.

Vårdgivaren ska:

- a) Uppfylla de tekniska krav och förutsättningar som krävs för att kunna nyttja ovanstående IT-tjänster.
- b) Vårdgivaren ska utse en eller flera sk "Superanvändare" för aktuellt journalsystem. Med superanvändare avses här person som har god kännedom om verksamheten, mer kunskap om en specifik applikation/system och kan hjälpa andra användare.
- c) Utse en kontaktperson för IT-frågor

Vårdgivaren bör använda följande IT-tjänster:

- a) Landstingets beslutsstöd vid läkemedelsgenomgång för äldre.

Vårdgivarens enhet och anställda ska registreras i Landstinget Västmanlands HSA-katalog. HSA är en elektronisk katalog som innehåller kvalitetssäkrade uppgifter om personer, funktioner och enheter i Sveriges kommuner, landsting och privata vårdgivare. Informationen i HSA används av många olika tjänster och utgör viktigt underlag för t ex behörighetsstyrning, olika säkerhetslösningar samt för sök- och jämförelsetjänster. Administrationen av katalogen utföres av Landstinget Västmanland.

CIT erbjuder ytterligare IT-tjänster som vårdgivare kan få tillgång till på samma villkor som Landstingets enheter, däribland konsultativt stöd så att vårdgivaren kan uppfylla de åtaganden inom IT-området som ställs på denne.

För fullständig information om CIT:s tjänsteutbud, se *Tjänstekatalog för vårdcentraler* på LTV:s hemsida.

7.5.4.8 eHälsa

Vårdgivare ska tillämpa den nationella IT-strategin *Nationell eHälsa*. För mer information om eHälsa, läs på ltv.se/it_externa.

Vårdgivaren ska tillämpa användningen av eHälsotjänster genom att:

- a) aktivt medverka till att invånare får kännedom, förtroende och kunskap om eHälsotjänster.
- b) ge invånare möjlighet att på ett säkert sätt ansluta sig till tillgängliga eHälsotjänster via Mina Vårdkontakter, se även Regelverkets avsnitt 4. *Uppdragsbeskrivning*.
- c) informera patienterna om att nyttja eHälsotjänster för bokning av besök samt för att ta del av tillgängliga resultat och värden från provtagningar och undersökningar.
- d) informera patienten om dennes rätt att spärra patientjournaluppgifter.

2016-12-22

- e) informera patienten om behovet av dennes samtycke vid nyttjande av eHälsotjänster vid sammanhållen journalföring.
- f) informera patienten när patientjournaluppgifter skickas till nationella kvalitetsregister.

Vårdgivaren ska:

- a) producera och tillgängliggöra information via nationella journal- och läkemedelstjänster till såväl invånare och patienter som övriga vårdgivare. Tillhörande, av LTV beslutade, regelverk ska följas.

I de fall vårdgivaren inte önskar använda LTV:s tekniska lösningar för eHälsotjänster ska vårdgivaren på egen bekostnad utveckla sitt befintliga IT-system alternativt använda en nationell tjänst så att LTV:s realiseringsplan kan uppnås.

7.5.4.9 Upphörande av uppdrag

Vid upphörande av uppdrag ska Vårdgivaren följa LTV:s instruktion ” Hantering av patientjournaler vid vårdcentrals upphörande”.

7.5.4.10 Förberedelser för eventuella framtida krav

Utveckling av LTV:s IT-system sker kontinuerligt, och den nationella IT-strategin kommer att påverka framtida IT-infrastruktur och IT-system. Vårdgivaren är skyldig att hålla sig uppdaterad om denna utveckling som förberedelse inför eventuella framtida krav.

Vårdgivaren ska:

- a) ta del av Landstingets realiseringsplan.
- b) ta del av CeHis handlingsplan 2013-2018
- c) ta del av Ineras verksamhetsplan
- d) ta del av Landstingets eHälsoplan